

Memo Forum / raad

Aan	: De gemeenteraad
Van	: Het college van burgemeester en wethouders
Onderwerp	: Standpuntbepaling motie Energietoeslag voor studenten
Zaaknummer	: 546779
Doel	: Informeren

Kennisnemen van

De standpuntbepaling van het college over de motie Energietoeslag voor studenten.

Inleiding

Uw raad heeft op 28 maart 2023 de motie 'Energietoeslag voor studenten' (nummer 2023-M008 Gewijzigd) aangenomen. Daarin vraagt u het college:

1. Een officieel standpunt in te nemen in de regio en VNG, naar de landelijke politiek, dat studenten en op kamers wonenden onterecht zijn uitgesloten van de energietoeslag. De uitspraak van de rechtbank in Arnhem nageleefd dient te worden. En er snel middelen vanuit het rijk beschikbaar moeten worden gemaakt voor uitkering van de energietoeslag voor deze groepen;
2. Daarnaast voor de volgende raadsvergadering een plan te hebben om op korte termijn een tegemoetkoming te regelen voor deze eerdergenoemde groepen, die in 2022 zijn buitengesloten door onnodige limiterende wetgeving.

We informeren u graag over de wijze waarop we invulling willen geven aan deze motie.

Inhoud

Huidig beleid (2022): *In 2022 werden studenten en jongeren categoriaal uitgesloten van de energietoeslag.* Het recht op energietoeslag in 2022 werd getoetst aan de 'Tijdelijke beleidsregel eenmalige energietoeslag gemeente Zutphen 2022'. In aansluiting op de richtlijnen van de Rijksoverheid werden onder andere studenten en jongeren tot 21 jaar uitgesloten van het recht op categoriale bijzondere bijstand. Dit werd als volgt gemotiveerd.

Op grond van artikel 13 van de Participatiewet zijn studenten jonger dan 27 jaar die aanspraak kunnen maken op studiefinanciering (WSF 2000) uitgesloten van het recht op algemene bijstand. De woonsituatie van studenten is zeer divers, ook voor wat betreft de energiekosten. Vanwege deze diversiteit werd voor deze doelgroep de individuele bijzondere bijstand een geschikter instrument geacht dan de categoriale bijzondere bijstand. Maar, via individuele bijzondere bijstand, bleken in de praktijk helaas niet veel studenten in aanmerking te komen omdat zij een te hoog inkomen hebben.

Voor jongeren tot 21 jaar die een beroep doen op de bijzondere bijstand is een bijkomend probleem dat deze bijstand op hun ouders verhaald moet worden. Die hebben namelijk een wettelijke onderhoudsplicht. Opgemerkt wordt dat deze verhaalsprocedure in de praktijk zeer bewerkelijk is.

Beleid 2023: *In 2023 hangt ons beleid af van de invoering van de wetswijziging van het rijk.*

Voordat we voor de energietoeslag 2023 van €800 een beleidsregel kunnen opstellen, moet eerst de ‘Wijziging Participatiewet i.v.m. Energietoeslag 2023’ in werking treden. In de voorgestelde wijziging zijn studenten uitgesloten. De invoering is afhankelijk van de goedkeuring van het wetsvoorstel door de Raad van State. En uit het advies, d.d. 23 januari 2023, blijkt dat de Raad van State vraagtekens zet bij het uitsluiten van studenten. Het kabinet krijgt het advies om met een betere motivatie te komen, en waar nodig het voorstel aan te passen. Het definitieve wetsvoorstel is op dit moment nog niet in de Tweede Kamer behandeld. Inwerkingtreding was voorzien in juni, maar de vraag is of dat gaat lukken. Hopelijk geeft de komende meicirculaire hier meer duidelijkheid over.

Zolang de wetswijziging niet in werking is getreden, kunnen we geen nieuwe beleidsregel vaststellen. Als het mogelijk wordt studenten wel in aanmerking te laten komen voor de energietoeslag, en de Rijksoverheid stelt hiervoor extra middelen beschikbaar, maken we hier uiteraard gebruik van.

Standpunt: *Voor ons standpunt sluiten we aan bij de grote (studenten)steden*

In 2022 hebben vrijwel alle gemeenten studenten uitgesloten voor de categoriale toekenning van de energietoeslag. Net als Zutphen werd daarvoor gekozen op basis van het advies van het ministerie van SZW en het gegeven dat de rijksmiddelen daar ook op waren afgestemd. Maar het categoriaal uitsluiten van studenten is in opspraak geraakt na een uitspraak van de rechtbank Gelderland

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:RBGEL:2022.4263&showbutton=true&keyword=energietoeslag&idx=1>)

De gemeente Utrecht heeft samen met een groot aantal studentensteden en politieke jongerenorganisaties de Rijksoverheid al eerder met klem opgeroepen met een landelijke oplossing te komen om de studenten die het nodig hebben te compenseren. Deze oproep is als bijlage toegevoegd.

Ook wij geven de voorkeur aan een landelijke oplossing voor studenten, omdat de groep studenten zeer divers is. Ook is er overlap als het gaat om kamerbewoners en de groep uitwonende studenten. We kunnen ons daarom vinden in dit gezamenlijke standpunt en zullen dit kenbaar maken in de regio, aan de minister van armoede en de VNG.

Voor, waarschijnlijk een gering aantal, kamerbewoners die geen student zijn kunnen we op basis van de individuele situatie, waar nodig, maatwerk toepassen.

Aanpak korte termijn: *communicatie fonds individuele noodhulp*

Tot de inwerkingtreding van de wetswijziging van het rijk kunnen we studenten en jongvolwassen kamerbewoners hoe dan ook geen energietoeslag verstrekken. Omdat uw raad heeft aangegeven dat er ondersteuning voor studenten en jongvolwassen kamerbewoners in nood moet zijn, is het een optie hiervoor het fonds voor individuele noodhulp als instrument te gebruiken. Dat gaat uit van een integrale benadering en het voorkomen van problemen op de langere termijn. Het inzetten van het noodfonds vraagt wel een aparte communicatielijm om bekendheid binnen deze doelgroep te verkrijgen.

Het fonds voor individuele noodhulp Zutphen is sinds half januari 2023 operationeel. Hier kunnen intermediairs (professionals en vrijwilligers die actief zijn in het sociaal domein) een aanvraag indienen voor ondersteuning van inwoners in financiële nood, dus ook voor studenten en jongvolwassen kamerbewoners. Dit fonds wordt uitgevoerd door Stichting Urgente Noden (SUN) Liemers-Achterhoek. Bij de beoordeling wordt altijd gekeken naar de individuele situatie (maatwerk) en daarbij wordt ook altijd gekeken of er een voorliggende voorziening aanwezig is, bijvoorbeeld een rijksregeling of bijzondere bijstand. Voor het fonds is een bedrag van €500.000 gereserveerd, gefinancierd vanuit de reserve Energiecrisis. Op dit moment is dit bedrag nagenoeg uitgeput. Als we studenten en (jongvolwassen) kamerbewoners in 2023 vanuit dit fonds willen helpen, moet dit fonds opnieuw gevoed worden.

In april 2023 evalueren we de gehele geldende tijdelijke steunregeling (pijler 1 en 2) vanuit de Reserve energiecrisis. Hiervan maakt het fonds individuele noodhulp Zutphen onderdeel uit. Pas nadat alle financiële verantwoordingen binnen zijn, rond juni 2023, weten we zeker welk bedrag er overblijft om eventueel andere kosten te dekken.

In afwachting van de inwerkingtreding van de ‘Wijziging Participatiewet i.v.m. Energietoeslag 2023’ zetten we in op communicatie over de mogelijkheid voor studenten en kamerbewoners een beroep te doen op het fonds voor individuele noodhulp. Hiertoe moeten er wel op korte termijn financiële middelen worden toegevoegd aan het fonds.

Vervolg

- Debat inhoud motie en memo in Forum
- Standpunt college onder de aandacht van de regio, minister van armoede en VNG: juni 2023
- Inwerkingtreding Wet over energietoeslag 2023: nog niet bekend
- Vaststellen beleidsregel energietoeslag 2023 (collegebevoegdheid): hangt af van inwerkingtreding Wet
- Communicatie inwoners over stand van zaken energietoeslag 2023

Bijlagen

546779-bijlage 1-2023-M0008 gewijzigd.Energietoeslag voor studenten

546779-bijlage 2- Oproep landelijke regeling energietoelagen studenten